

صداوسیما جمهوری اسلامی ایران

معاونت سیاسی

اداره پژوهش‌های سیاسی

رصد توصیه‌های مقام معظم رهبری در سال

"رونق تولید"

(19)

فرآورده‌های خبری و تولیدات پژوهشی در بخش‌های زیر قابل دسترس است:

– وب سایت خبرگزاری صداوسیما (سرویس پژوهش) <http://www.iribnews.ir>

پژوهشگر: وفانی نژاد

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
2.....	■ مقدمه
4.....	الف: مسؤلان
4.....	1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
5.....	2- مدیریت واردات و صادرات
7.....	3- سرمایه گذاری در تولید

اقتصاد ایران از دوره‌های گذشته با تلاطم‌های فراوانی مواجه بوده که در برخی از مقاطع تاریخی، با موفقیت از آن عبور کرده و در برخی دیگر، شکست‌هایی را تجربه کرده است. تجربه اقتصاد ملی در دوره تشدید تحریم‌ها و آشکار شدن برخی از عملکردهای نامطلوب اقتصادی موجب شد تا مقام معظم رهبری در یک آینده‌نگری و ژرف‌اندیشی مقاوم سازی اقتصاد ملی را در چارچوب «اقتصاد مقاومتی» مسیر تداوم آینده اقتصاد کشور اعلام نمایند. بنابراین لازمه اجرایی شدن اهداف اقتصاد مقاومتی مدنظر مقام معظم رهبری که طی چند سال اخیر در مراسم و مناسبات مختلف و در سخنانی مبسوط بدان تاکید فراوان داشته‌اند استفاده از تمام ظرفیت‌های موجود به منظور ارتقا و رونق تولید ملی و افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف تولیدی کشور است.

بر همین اساس نام‌گذاری سال 1398 به عنوان "رونق تولید" را می‌توان عصاره نام‌گذاری سال‌های اخیر (سالهای 1395، 1396 و 1397) دانست. چرا که "رونق تولید" به عنوان پایه و اساس پیشرفت و توسعه اقتصاد کشور برای مقابله با تهدید و تحریم دشمنان، همواره در بیانات مقام معظم رهبری برجسته بوده است. تاکیدات اقتصادی مقام معظم رهبری بر "حمایت از تولید" در سال‌های اخیر و به طور اخص "رونق تولید" در سال 98 با توجه به تشدید تحریم‌های آمریکا و هدف قرار دادن اقتصاد و معیشت مردم، اهمیت بیشتری پیدا کرده است تا جایی که می‌توان به استناد به بیانات ایشان در سالگرد چهلیمین سال پیروزی انقلاب (اعلام بیانیه گام دوم انقلاب) و سخنرانی نوروزی معظم له و سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی؛ پایداری و توسعه اقتصاد کشور را در دو کلمه خلاصه کرد: "رونق تولید".

براساس فرمایش مقام معظم رهبری شعار امسال برای حل مشکلات کشور، مخاطب گسترده تری را در برمی‌گیرد؛ که هم مسئولین و هم مردم می‌باشند. در تایید و اهمیت این موضوع نیز، معظم له در سال 1398 می‌فرمایند: ".... اگر تولید شد، آن وقت در بخش‌های مختلفی تحول ایجاد خواهد شد؛ اگر رونق تولید وجود داشته باشد، هم تأثیر می‌گذارد در اشتغال، هم تأثیر می‌گذارد در کم کردن تورم، هم حتی تأثیر می‌گذارد در وضع توازن بودجه، هم تأثیر می‌گذارد در بالا رفتن ارزش پول ملی ... ببینید این باید انجام بگیرد و در برنامه قرار بگیرد؛ هم در برنامه‌ی دولت، هم در برنامه‌ی مجلس، هم در برنامه‌ی آحاد مردمی که توانایی ورود در وادی تولید را دارند....".

از این رو، برای آنکه نظام اسلامی بتواند با نقشه های دشمن هوشمندانه برخورد کند، می‌بایست گره های اصلی مشکلات اقتصادی کشور را شناسایی کرده و اقدام به برطرف کردن آنها نماید؛ به اذعان بسیاری از کارشناسان گره های اصلی اقتصادی کشور، «رکود تولید»، «بیکاری» و «نقدینگی» است و راهکار باز کردن این گره‌ها نیز در تقویت و حمایت همه جانبه از تولید ملی نهفته است. لذا می‌توان با شناخت گره ها و استفاده از ظرفیت‌ها و توانمندی های داخلی به جای استفاده از منابع بیشتر و با بهره گیری از همان منابع موجود، با رونق بیشتر تولید به افزایش تولید ملی و توان رقابت پذیری و افزایش صادرات غیر نفتی و ایجاد اشتغال دست یافت که در نهایت افزایش قدرت مقاومت اقتصادی کشور سبب رشد پایدار اقتصادی و بهبود معیشت مردم و تقویت فرهنگ و الگوی مصرف در حمایت از کالای ایرانی خواهد شد.

چگونگی و الزامات راهکارهای رونق تولید به‌درستی در بیانات حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای در اجتماع زائران و مجاوران حرم رضوی در سال 98 تبیین و مشخص شده است و بر همین اساس، گروه اقتصاد اداره پژوهش‌های خبری معاونت سیاسی، در راستای رسالت رسانه‌ای خود تلاش دارد با رصد اقدامات مسئولان و راهکارهای کارشناسان و به استناد فرمایشات مقام معظم رهبری، در خصوص حمایت از رونق و تولید کالاهای ایرانی، در قالب گزارش‌های هفتگی در هشت محور که در دو سال اخیر (1397-1398) استخراج شده است، مخاطبان را در جریان فعالیت‌ها و نیازهای تحقق شعار سال قرار دهد:

- 1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری
- 2- مدیریت واردات
- 3- رقابت پذیری در تولید و تولید کالاهای صادرات محور
- 4- سرمایه گذاری در تولید
- 5- تقویت بنگاه های کوچک و متوسط
- 6- رفع موانع و بهبود کیفیت تولید
- 7- مبارزه با قاچاق
- 8- شکل گیری فرهنگ جهادی تولید

1- تولید مبتنی بر دانش و فناوری

"به منظور کاهش خطرپذیری محصولات و خدمات شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، بیمه مرکزی ایران مکلف است پوشش بیمه‌ای مناسب را در مراحل تولید، عرضه و بکارگیری این نوع محصولات و خدمات، طراحی و ایجاد کند. از جمله برنامه‌های صندوق نوآوری و شکوفایی در دوره جدید این است که بتوانیم سرمایه‌ها و منابع مالی مختلفی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان جذب کنیم، لذا به دنبال آن هستیم که به جای سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های دانش‌بنیان، بخش خصوصی را به سرمایه‌گذاری در اکوسیستم نوآوری و فناوری کشور ترغیب کنیم و قصد داریم با همکاری بیمه مرکزی، پوشش بیمه‌ای جدیدی را طراحی کنیم تا شرکت‌های بیمه‌گر علاوه بر سرمایه‌گذاری و حمایت مالی از اکوسیستم نوآوری و فناوری، ریسک‌های سرمایه‌گذاری را برای عرضه محصولات دانش‌بنیان کمتر کنند. ایسنا ۹۸/۶/۹ - علی‌ناظمی، معاون سرمایه‌گذاری صندوق نوآوری و شکوفایی

بخش تعاون با ثبت ۲۰۰ شرکت تعاونی دانش‌بنیان نقش مهمی در افزایش تولید علم و توسعه اقتصادی بر پایه دانش داشته است. یکی از کارکردهای بخش تعاون علاوه بر توسعه عدالت اجتماعی، مشارکت کلیه اقشار جامعه در فعالیت‌های اقتصاد است. ایجاد اشتغال پایدار، توزیع عادلانه ثروت، تجمع سرمایه‌های خرد با کمترین سرمایه اولیه از مزیت‌های بی‌بدیل این نوع فعالیت اقتصادی است. فارس ۹۸/۶/۱۰ - بهمن‌عبداللهی، رئیس اتاق تعاون

برنامه‌های حمایتی ما برای توسعه بخش صنعت غذایی، توسعه تکنولوژی از مزرعه تا سفره را هدف‌گذاری کرده است. ما در همه حوزه‌های صنعتی مورد نیاز کشور برنامه‌های حمایتی داریم. بر این اساس برنامه‌هایی برای توسعه حوزه‌های مرتبط با تولید واکسن و داروهای دامی، افزودنی‌های غذایی دامی، اسید آمینه‌ها و پروبیوتیک‌ها داریم؛ چرا که در این حوزه‌ها دچار ضعف‌هایی هستیم. ما با برنامه‌ریزی‌هایی که داریم، درصدد هستیم تا شرکت‌های دانش‌بنیان را ترغیب کنیم تا در این حوزه وارد شوند. ایسنا ۹۸/۶/۱۱ - دکتر سورنا ستاری، معاون علمی و فناوری رییس‌جمهور

مهم تر از وجود دانش، مرحله تجاری سازی و تولید انبوه شرکت های دانش بنیان مهم است. باید سرمایه گذاری کنیم تا علم و دانش موجود در کشور به مرحله عمل و تجاری سازی برسد در سال های اخیر روند صادرات شرکت های دانش بنیان آغاز شده و حدود ۱۰۰ میلیون دلار محصولات دانش بنیان صادر شده و در سال های اخیر روند صادرات تسریع شده است. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۶/۱۲ - علی صالح آبادی ، مدیرعامل بانک توسعه صادرات

2- مدیریت واردات و صادرات

ستاد توسعه و تعمیق ساخت داخل محصولات ایران خودرو با هدف به کارگیری حداکثری از ظرفیت قطعه سازان داخلی و برنامه ریزی برای تجمیع تقاضا و توسعه ساخت داخل قطعات راهبردی تشکیل شد. تمامی شرکت های گروه صنعتی ایران خودرو برای ثبت سفارش و واردات قطعات در قالب قراردادهای داخلی و خارجی، این سیاست را مدنظر قرار داده و در صورت نیاز، با اصلاح برنامه تامین و یا خرید، نسبت به برنامه ریزی برای کاهش ارزبری و واردات اقدام کنند. ایلنا ۹۸/۶/۹ - فرشاد مقیمی مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو

ایجاد رونق تولید از طریق مدیریت واردات با محوریت پیشنهاد اصلاح و بازنگری در حقوق ورودی کالاهای ساخت داخل و تلاش برای کاهش چالش های پیش روی تولید یکی از اولویت های معاونت صنایع است. پیگیری به منظور بهسازی خطوط و تجهیزات واحدهای صنعتی با اولویت کالاهای راهبردی و صادرات محور یکی دیگر از محورها و برنامه ها و اقدامات معاونت صنایع خواهد بود. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۱۰ - مهدی صادقی نیارکی، سرپرست جدید معاونت امور صنایع

باید رویه‌ها و دستورالعمل‌ها را منطبق با شرایط روز، طراحی کنیم و اجازه ندهیم تا این دستورالعمل‌ها روند تولید و صادرات را کند؛ لذا موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی مسئولیت یافته تا تمام دستورالعمل‌هایی که در شرایط جدید صادر شده را بررسی کند و آن بخش از دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌هایی که بعضاً با هم متضاد هستند و یا مانع صادرات و یا مانعی برای تامین کالاهای اساسی ایجاد کرده است را بازنگری کرده و آن دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌هایی را که قابلیت کان لم یکن دارد را باطل کند و آن بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌هایی که قابلیت اصلاح دارد را اصلاح کند. فارس ۹۸/۶/۱۱ - مدرس خیابانی، قائم مقام وزیر صنعت معدن و تجارت

مقرر شد زمان بازگشت ارز حاصل از صادرات به شش ماه افزایش پیدا کند و زمان مقتضی برای بازگشت ارز حاصل از صادرات خدمات فنی و مهندسی و ماشین‌آلات با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین شود و پیشنهاد شده بنگاه‌ها در زمینه مبادله و تبدیل ارز به یک شیوه عمل کنند تا صادرکنندگان با نرخ‌های متفاوت مواجه نباشند. روزنامه ابرار اقتصادی ۹۸/۶/۱۲ - حمیدرضا فولادگر، رئیس کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

واردات ماشین‌آلات و تجهیزات با ارز ۴۲۰۰ تومان از لیست کالاهایی که مشمول دریافت ارز رسمی هستند، خط خورد. هیئت دولت به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و بانک مرکزی، ضمن اصلاح مصوبه قبلی خود ماشین‌آلات و تجهیزات تولیدکننده کالاهای اساسی را از فهرست کالاهایی که مشمول دریافت ارز با نرخ اعلامی بانک مرکزی هستند، حذف کرد. این اصلاحیه به جز در مواردی که تا ابلاغ این مصوبه برای آنها ارز تامین شده از ابتدای سال ۱۳۹۸ لازم‌الاجرا است. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۱۳ - گزارش دنیای اقتصاد

3- سرمایه گذاری در تولید

در حال حاضر در کنار تلاش برای کنترل نقدینگی مهمترین دغدغه بانک مرکزی نحوه تأمین مالی تولید و رونق آن است. طرح‌های مهمی در دست اقدام است که به تدریج نتایج آن آشکار می‌شود در چهار ماهه اول امسال مبلغ ۱۳۱ هزار میلیارد تومان از سوی بانک‌ها برای سرمایه در گردش واحدهای تولیدی اختصاص یافته است که ۶۰ درصد کل تسهیلات است. روزنامه ایلنا ۹۸/۶/۹ - دکتر عبدالناصر همتی، رئیس کل بانک مرکزی

خدمات مالی و اعتباری بانک توسعه صادرات شامل تسهیلات و تعهدات مثل اعتبار اسنادی، برات و ضمانت‌نامه و خدمات غیراعتباری هم تسهیل در نقل و انتقال وجوه و ارائه خدمات ریالی به شرکت‌های دانش‌بنیان انجام می‌شود. از سوی دیگر، آموزش و مشاوره نیز از دیگر برنامه‌های بانک توسعه صادرات برای حمایت از این شرکت‌هاست. در مجموع حدود ۲۶۳ میلیارد تومان تسهیلات از سوی بانک توسعه صادرات به شرکت‌های دانش‌بنیان پرداخت شده که حدود ۱۶۳ میلیارد تومان آن از منابع خود بانک و ۹۹ میلیارد تومان آن از منابع صندوق توسعه ملی بوده است. ایسنا ۹۸/۶/۱۱ - صالح‌آبادی، مدیرعامل بانک توسعه صادرات

در هفته تعاون طرح تأمین مالی خرد تضمین‌شده هم رونمایی شد که براساس آن افرادی که قصد تاسیس تعاونی دارند طرح‌های خود را در صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری ثبت می‌کنند و پس از تایید در طرح‌ها سرمایه‌گذاری می‌کنند. دولت و بخش غیردولتی تنها هدفشان افزایش تولید است؛ بدون اینکه بازار را رصد کنند؛ به همین منظور برای رصد بازار سامانه «تعاون مارکت» برای فروش محصولات رونمایی شده که در این سامانه ۱۱۰۰ تعاونی شناسایی و برندسازی شده‌اند. در این هفته اولین مرکز نوآوری تعاون در استان فارس با هدف افزایش بهره‌وری و نفوذپذیری در تعاونی‌ها و حمایت از تعاونی‌های دانش‌بنیان و نوبنیان شروع به کار کرد. روزنامه دنیای اقتصاد ۹۸/۶/۱۲ - محمد کبیری، معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

با مجوز رهبر انقلاب و حمایت دولت و مجلس ۵.۱ میلیارد دلار از محل صندوق توسعه ملی برای توسعه اشتغال در مناطق روستایی و عشایری اختصاص یافت و معادل ریالی این منابع در چهار مرحله به مبلغ ۱۳ هزار و ۳۸۰ میلیارد تومان در مدت ۲۰ ماه تخصیص پیدا کرده است. مرحله پنجم و نهایی تخصیص اعتبار ۵.۱ میلیارد دلار صندوق توسعه ملی برای اشتغال روستایی و عشایری بعد از افزایش درصد پرداختی بانک ها تخصیص پیدا خواهد کرد. روزنامه ابرار اقتصادی ۱۲/۰۶/۹۸ - رامین اسدی ، مدیر پروژه سرمایه گذاری اشتغال فراگیر و روستایی وزارت کار

در هیئت عامل فعلی اعطای ۱۵۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در سال جاری هدف گذاری شد و همکاری بانک ها در ۶ ماه اول سال جاری حدود هزار میلیارد تومان برآورد می شود و پیش بینی ما این است که تا پایان سال جاری این میزان به ۲ هزار میلیارد افزایش یابد. ایسنا ۹۸/۶/۱۳ - علی وحدت رییس صندوق نوآوری و شکوفایی

به منظور کمک به تجاری سازی نوآوری ها، اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی کردن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلات بدون اخذ هر گونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس می شود. منابع مالی صندوق شامل کمک های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هر گونه کمک و سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری ها و شرکت های وابسته و تابع است. ایسنا ۹۸/۶/۱۳ - علی وحدت رییس صندوق نوآوری و شکوفایی